



Pielāgošanās klimata pārmaiņām

Publicēts: 09.03.2020.

Pielāgošanās klimata pārmaiņām

Klimata pārmaiņas, ko šobrīd raksturo vidējās gaisa temperatūras paaugstināšanās, ekstremāli augstas un zemas gaisa temperatūras, jūras ūdens līmeņa paaugstināšanās, spēcīgu lietaļu gadījumu skaita palielināšanās u.c. visos pasaules reģionos, ir tieši saistītas ar cilvēka radīto ietekmi. Tās ir kļuvušas par vienu no nozīmīgākajiem mūsdienu izaicinājumiem. Pašreizējās rīcības, lai samazinātu SEG koncentrāciju atmosfērā un ierobežotu pasaules vidējās gaisa temperatūras paaugstināšanos, nav pietiekoši efektīvas, un tāpēc pasaules vidējā temperatūra turpina paaugstināties. Līdz ar to valstīm ir jāievieš pasākumi, lai uzlabotu savas spējas pielāgoties un sekmētu noturīgumu pret klimata pārmaiņām un to radītajām sekām, kā arī izmantotu to radītās iespējas.

Lai palīdzētu Latvijas iedzīvotājiem un tautsaimniecībai labāk pielāgoties jau notiekošajām klimata pārmaiņām un tādējādi mazinātu klimata pārmaiņu radītos zaudējumus, 2019.gada 17.jūlijā Ministru kabinets ir apstiprinājis [Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plānu laika posmam līdz 2030. gadam \(Plāns\)](#).

Plāns paredz ieviest vairāk nekā 80 pielāgošanās pasākumu, kas aptver gan cilvēku dzīvības, veselības un labklājības pasargāšanu no klimata pārmaiņu nelabvēlīgās ietekmes, gan tautsaimniecības spējas pielāgoties veicināšana. Uzsvērta arī nepieciešamība nodrošināt zinātniski pamatotu informāciju, tai skaitā, monitoringu un prognozes, lai veicinātu pielāgošanās klimata pārmaiņām aspektu integrēšanu nozaru politiku un teritorijas attīstības plānošanas dokumentos, kā arī sabiedrības informēšanu.

Plāna izstrādes pamatā ir Latvijas līdzšinējo klimata pārmaiņu analīze un klimata pārmaiņu scenāriji periodam līdz 2100.gadam, kā arī Latvijā veiktie klimata pārmaiņu ietekmju un risku izvērtējumi sešās jomās: būvniecībā un infrastruktūras plānošanā; civilajā aizsardzībā un katastrofas pārvaldīšanā; veselībā un labklājībā; bioloģiskajā daudzveidībā un ekosistēmu pakalpojumos; lauksaimniecībā un mežsaimniecībā; tūrismā un ainavu plānošanā.

Plāna virsmērķis ir mazināt Latvijas cilvēku, tautsaimniecības, infrastruktūras, apbūves un dabas ievainojamību pret klimata pārmaiņu ietekmēm un veicināt klimata pārmaiņu radīto iespēju izmantošanu. Plāna sasniegšanai ir izvirzīti pieci stratēģiskie mērķi:

- 1. Cilvēku dzīvība, veselība un labklājība, neatkarīgi no dzimuma, vecuma un sociālās piederības, ir pasargāta no klimata pārmaiņu nelabvēlīgas ietekmes;*
- 2. Tautsaimniecība spēj pielāgoties klimata pārmaiņu negatīvajām ietekmēm un izmantot klimata pārmaiņu sniegtās iespējas;*
- 3. Infrastruktūra un apbūve ir klimatnoturīga un plānota atbilstoši iespējamiem klimata riskiem;*
- 4. Latvijas daba un kultūrvēsturiskās vērtības ir saglabātas un klimata pārmaiņu negatīvā ietekme uz tām – mazināta;*
- 5. Ir nodrošināta zinātniskajā argumentācijā balstīta informācija, tai skaitā monitorings un prognozes, kas veicina pielāgošanās klimata pārmaiņām aspektu integrēšanu nozaru politiku un teritorijas attīstības plānošanas dokumentos, kā arī sabiedrības informēšanu.*

Plāna īstenošanā nepieciešama plaša institūciju un arī sabiedrības iesaiste un sadarbība. Plāna ieviešanas pasākumus un uzdevumus plānots īstenot, izmantojot gan valsts un pašvaldību budžeta finansējumu, gan piesaistot ES un citu avotu finanšu līdzekļus, kā arī privāto kapitālu.

<https://www.varam.gov.lv/lv/pielagosanas-klimata-parmainam>